

Istentisztelet – Böjt 6. vasárnapja (Palmarum)

Budapest – Fasor, 2020. április 5. 11:00; MGyTK

Kezdő ének: 209 Én lelkem, útra készülj

A vasárnap igéi

Ahogy Mózés felemelte a kígyót a pusztában, úgy kell az Emberfiának is felemeltetnie, hogy aki hisz, annak örök élete legyen őbenne. (Jn 3,14-15)

Hozsánna a Dávid Fiának! Áldott, aki jön az Úr nevében! Hozsánna a magasságban! (Mt 21,9)

Lekció/olvasmány: Fil 2,5-11

Krisztus példája: engedelmissége a kereszthalálig

Testvéreim! Az az indulat legyen bennetek, amely Krisztus Jézusban is megvolt: aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlóvá lett, és emberként élt; megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig. Ezért fel is magasztalta őt Isten mindenek fölé, és azt a nevet adományozta neki, amely minden névénél nagyobb, hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyeieké, földieké és föld alattiaké; és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.

Textus/a prédikáció alapigéje: Jn 12,12-19

Jézus bevonul Jeruzsálembe (Mt 21,1-11; Mk 11,1-11; Lk 19,29-38)

Másnap, amikor az ünnepre érkező nagy sokaság meghallotta, hogy Jézus Jeruzsálembe jön, pálmaágakat fogtak, kivonultak a fogadására, és így kiáltottak: Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében, Izráel Királya! Jézus pedig egy számarcsikóra találva, felült rá, ahogyan meg van írva: „Ne félj, Sion leánya, íme, királyod jön, számarcsikón ülve.” Tanítványai először nem értették mindezt, de miután Jézus megdicsőült, visszaemlékeztek arra, hogy az történt vele, ami meg volt írva róla. Bizonyosságot tett mellette a sokaság, amely vele volt, amikor Lázárt kihívta a sírból, és feltámasztotta a halálból. Ezért is vonult ki elé a sokaság, mert hallották, hogy ezt a jelt tette. A farizeusok pedig így szóltak egymáshoz: Látjátok, hogy semmit sem tudtok elérni: íme, a világ őt követi!

Kedves Gyülekezet!

A korona-járvány leginkább a virágvasárnapi terveinket húzta keresztül. Főállású hitoktatóinkkal már hónapok gondolkodtunk azon, hogy mit csinálunk, mit éneklünk majd a virágvasárnapi kézműveskedésre elhívott gyerekekkel, hittanosokkal. Azt is kitájtuk, hogy a felnőtt-istentisztelet mely pontján vonulnak majd be énekléssel és munkáik bemutatásával. A szintén mára eső családi istentiszteletre is különleges, baba-nyelven átadható üzenettel és foglalkozással készültünk. Nem tudtuk még akkor, hogy mindez – egy kisbaba mára tervezett keresztelőjével együtt – elmarad. Idén kimaradunk ebből az izgalmas és jó hangulatú eseményből.

Azonban van jó oldala is annak, hogy most elmarad ez a mindenki számára oly kedves virágvasárnapi fasori parádé. Mert így, otthonaink magányában és csöndjében talán jobban tudunk a Jeruzsálembe egykor ezen a vasárnapon bevonuló Jézusra, személyének és küldetésének a lényegére, koncentrálni.

Máté, Márk és Lukács evangéliumaihoz képest János bevonulás-története szikárabb, kevésbé színes. János nem beszél sem a számar Jézushoz vezetésé-

nek a részleteiről, sem a felsőruhák útra terítéséről. János Jézusa csak felül egy ott talált számarcsikónak a hátára és beindul rajta a városba. János kihagyja azt a magyarázatot is, hogy ez a ló helyett számaron vonulás Jézusnak, a béke fejedelmének az alázatát emeli ki. Ő csak ennyit ír: *Jézus pedig egy számarcsikóra találva, felült rá, ahogyan meg van írva: „Ne félj, Sion leánya, íme, királyod jön, számarcsikón ülve.”* (15. v.) Pedig az a Messiás eljövételéről szóló ószövetségi prófécia, amire itt János utal, említi, nem csak a Messiás alázatát, hanem a nép örömét is. Egészen pontosan így hangzik ez a rész Zakariás könyvében: *Örvendj nagyon, Sion leánya, ujjongj, Jeruzsálem leánya! Királyod érkezik hozzád, aki igaz és diadalmas, alázatos, és számaron ül, számarcsikó hátán.* (Zak 9,9)

A nép, a sokaság: „Sion leányai, Jeruzsálem leányai” valóban ujjongó örömmel fogadták Jézust: *pálmaágakat fogtak, kivonultak a fogadására, és így kiáltottak: Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében, Izráel Királya!* Ezek az éljenzők részben a jeruzsálemi lakosok és a hűsvétra a városba zarándokló emberek voltak, részben pedig azok, akik Betániából mindenhová követték Jézust. Ott ugyanis szenzációs dolog történt:

Jézus feltámasztotta a barátját, a négy napja a sírban fekvő Lázárt a halálból – és ők szemtanú voltak ennek. Persze, hogy követték – ki hittel, ki csak egy újabb csoda látni akarása miatt – a csodatévőt. Annyi jelet tett – gyógyított is, kenyeret is sokasított, meg még Lázárt is életre keltette –, hogy joggal gondolhatták: ő talán az a megjövendölt Messiás, az a rendkívüli vezető, aki Isten megbízottjaként, erős uralkodóként majd megsemmisíti ellenségeit, kiszabadítja népét a római elnyomásból, és uralmát az egész földre kiterjeszti. Egy ilyen politikai meghatározottságú, egy ilyen földi és nemzeti jellegű uralkodó megjelenésével kapcsolatos váradalom erősen élt akkoriban az emberek képzeletében. És most itt van ez a Jézus nevű, úgy beszél, tanít és cselekszik, mint akinek hatalma van! (Mt 1,22 és 7,29) Biztos ő az! – gondolhatták.

Érthető, hogy a győztes hadvezérnek kijáró palmaáglengetéssel üdvözölték Jézust. Érthető, hogy e szavakkal éltették: *Hozsánna! Áldott, aki jön az Úr nevében, Izráel Királya!*

Ez a *hozsánna* szó, az eredeti héber jelentése szerint azt jelenti: „Segíts hát!”. Az újszövetségi időkben azonban már nem így, nem segítségkérő kifejezésként használták, hanem a dicsőítés, az éljenzés, a zajos tetszésnyilvánítás szavaként. A sokaság szavainak és hangos üdviválgásának tehát erősen evilági, politikai jellege lehetett. De ezzel együtt az is kimondható erről a nagy éljenzésről, hogy – János megfogalmazásának köszönhetően – benne van ezekben a szavakban és ebben a lelkesültségben annak a mélyebb, annak a tágabb értelmű, mondhatjuk így is: világméretű teológiai értelmezésnek is a lehetősége, amit János az ő bevonulás-történetének leírásában oly nagyon hangsúlyosnak tartott. Jézust szabadító és megmentő királyként üdvözölte a nép és ő, – a Lázárt a halálból feltámasztó, a nemsokára maga is meghaló és feltámadó – fogadja az őt éltető kiáltásokat. De minden pátoz nélkül. Mondhatnánk: vérezen komolyan, halál józanul.

A halál felett győzelmet arató Jézus isteni uralkodóként, nem csak Izraelre, de az egész világra kiterjedő hatalmú királyként vonul. Nem kell neki ló – megfelel a számarcsikó. Nincs szüksége uralkodói jelképekre: palástra, koronára – hétköznapi, egyszerű viseletben is árad a tekintetéből az erő, a szavából a hatalom. Ki sem kell mondania, mondják helyette az őt ekkor már nagy erővel elveszejteni akaró – és ezért még az ellenségeikkel, a szadduceusokkal és a Heródes-pártiakkal is szövetkezni képes – farizeusok, hogy: *Íme, a világ őt követi!*

Jézus nagy csinnadrattával övezett bevonulása tehát félreértett öröm volt a nép részről. A 12 tanítványról pedig azt olvassuk, hogy ők pedig azt nem értették értették, hogy miért ez a felhajtás. Jézus feltámadása és mennybemenetele után értették

csak meg. Amikor visszaemlékeztek. Arra, hogy Jézussal az történt meg, ami már előre meg volt írva róla. Ez a *visszaemlékeztek* szó a kulcsa a mi virágvasárnapunk megünneplésének is. Az egykori jeruzsálemi bevonulásra Jézus feltámadásának, mennybemenetelének és felmagasztaltatásának az ismeretében, ennek fényében kell tekintenünk és így kell azt értelmeznünk.

Jézus úgy, olyan királyként vonult Jeruzsálembe, mint akinek az országa *nem ebből a világból való* – ahogy később az őt kihallgató Pilátusnak is mondta. (Jn 18,36) Bár ez az ország – Jézus „jelei” és később az apostolok csodálatos tettei és gyógyításai által, a Jézusba vetett hit, a Krisztust követő emberekben élő és működő Szentlélek által – már ebben a világban megnyilvánul. Erről szól Jézus *az Isten országa közöttetek van!* kijelentése is. (Lk 17,21) Jézusban Isten maga jött el, hogy belépjen birodalmába: teremtett világába. Annak a próféciónak a beteljesedését látjuk ebben, Jézus világunkban való megjelenésében, amely így hangzik: *Ne félj, Sion, ne csüggedj el! Veled van Istened, az ÚR, ő erős, és megsegít. Repesve örül neked, megújít szeretetével, ujjongva örül neked.* (Zof 3,16-17) Ennek az idejében élünk mi Jézus óta, Testvérek!

Bár sok okunk van rá – nem kell félnünk, nem kell csüggednünk! Bár sok gyötrelmes helyzetben, – például a világ mostani, a járvány által beindított és mindent: egészségügyet, gazdaságot, megélhetést, családok békéjét, pszichét, hitet megrendítő nyomorúságában – gondolhatjuk azt, hogy elhagyott minket a mi Istenünk, ő mégis azt ígéri nekünk, hogy velünk van. Velünk van az erős és megsegítő Isten! Együtt szenved velünk! Meg akar most, ebben a helyzetben is újítani minket hatalmas szeretetével – annak a Jézusnak a képére, aki eljött közénk és halálig szeretett minket.

Hallottuk az olvasmányban: nekünk Jézushoz kell hasonlónak válnunk. Ez a cél. *Az az indulat legyen bennetek, ami Krisztus Jézusban is megvolt: aki Isten formájában lévén nem tekintette zsákmánynak, hogy egyenlő Istennel, hanem megüresítette önmagát, szolgai formát vett fel, emberekhez hasonlónak lett, és emberként élt; megalázta magát, és engedelmes volt mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.*

Virágvasárnap a világ keresztényeinek a sokasága emlékezik erre a jézusi indulatra. A szavaira, a tetteire, a magatartására, az életére, a szenvedésére, a szeretetére. Győzelmének, vagyis feltámadásának a fényében.

János evangéliumán kívül csak a Jelenések könyve említi a győztes Jézust (már a mennyben) palmaágakkal üdvözölő sokaság képét. *Íme, nagy sokaság volt ott, minden nemzetből és törzsből, népből és nyelvből, amelyet megszámlálni senki sem tudott; a trón előtt és a Bárány előtt álltak fehér ruhába öltözve, kezükben pedig palmaágak, és hatalmas hangon kiáltották: Az üdvösség a*

mi Istenünké, aki a trónon ül, és a Bárányé! (Jel 7,9-10)

János evangéliuma azt akarja kifejezni a bevonulás-történet leírásával, hogy a Jézust üdvözlő sokaságba már bele kell látnunk Krisztus halál fellett aratott diadalát, a megváltás egyetemes érvényű győzelmét és békéjét – és ezáltal Isten gyermekeinek a győzelmét és üdvösségét is. A jó hír az, kedves Testvérek, hogy ez ránk is vonatkozhat, hogy ez a mi

győzelmünket és üdvösségünket is magában foglalhatja.

A bennünk élő, a minket megújító, a minket az igazság felismerésére elvezető, a minket Jézus Krisztus képére formáló és az ő indulatára elsegítő Szentlélek munkája – és a tudatos, Jézusra koncentrálo hit által. Imádkozzunk!

Mennyei Atyánk! Magasztalunk téged, hogy Jézus Krisztusban megnyitottad előttünk az élet, a győzelem, az üdvösség útját. Magasztalunk az új élet ajándékáért, a hitért, amellyel szent Fiad életére, szenvedésére és keresztyére nézhetünk; a szeretetért, amely az ő szeretetéből támad; az örök élet reménységéért, amely vigasztalást ad gyászunkban és a halál órájában. Atyánk, add, hogy életünk útján így: bizakodón, hitben, krisztusi indulatokkal, másokat magunknál különbnek tartó alázattal, szolgáló szeretetben és az örök élet reménységében járjunk.

Irgalmadba ajánljuk gyülekezetünket, egyházunkat, az egész keresztyénséget, népünket, hazánkat és az egész emberiséget. Adj bölcsességedből egyházi és világi vezetőinknek. Munkálkodj a világi hatalommal bíró embereknek a szívében, hogy azzal vissza ne éljenek, hanem azt bölcsen, a polgárok érdekeit figyelemben tartva, őket szolgálva használják.

Áldd meg a családokat, a házastársakat, a gyermekeiket egyedül nevelő szülőket, az egyedül élőket, a gyermekeket, a fiatalokat, őrizd békességüket, testi és lelki egészségüket. Légy az özvegyekkel és az árvákkal, az elhagyottakkal, a gyászolókkal, az egyedül maradtakkal.

Meghajlunk szent és mindenkor jó akaratod előtt, amikor elhunyt testvérünkről, Bella Cecíliáról emlékezünk imádságunkban. Áldunk mindazért a jóért, amit rajta keresztül adtál. Bűnbocsátó irgalmaddal fedezd el mindazt, ami emberi gyarlóság volt benne. Cselekedjél vele kegyelmed szerint, és végső napodon támaszd fel őt üdvösséged örömeire. A gyászolókkal éreztesd atyai szeretetedet, vigasztald meg őket jóságoddal. Mindnyájunkat úgy vezess Szentlelkeddel, hogy bölcs szívhez jussunk, akaratod szerint éljünk, gyakor pedig együtt örvendezzünk színed előtt el nem múló örömmel.

Állj mellettünk a próbatétel idején. Adj nekünk türelmet és fegyelmet. Támogasd és oltalmazd az aggodalmaskodókat, a félelemmel telt szívűeket. Emeld fel azokat, akik munkájukat vesztetten, a létbizonytalanság szorításában élnek és görnyedeznek ezekben a hetekben-hónapokban.

Együtt érző, szenvedéseinket ismerő Istenünk! Maradj, kérünk, azok mellett is, akik megbetegedtek és karanténban vannak. Magányukban légy a társuk, Te légy vigasztalásuk. Szorongásukban légy reményük. Sötét, nehéz pillanataikban Te légy világosságuk. Emlékeztess őket, hogy Tőled és hatalmas szeretetedtől minket semmi sem szakíthat el minket.

Segítsd és óvd Urunk a hazájukból menekülőket, a menekülttáborokba zsúfoltakat.

Irgalmas Istenünk, bízunk gondviselésedben. Könyörgünk, áraszd ki ránk gyógyító erődöt.

Ajándékozz kedvességet, együttérzést, fáradhatatlan lelkületet és fizikumot azoknak, akik a vírus miatt megbetegedettek mellett állnak, őket kezelik és ápolják. Adj bölcsességedből azoknak, akik megfeszített erővel kutatják a kór hatékony ellenszerét. Szent Lelkoddal erősítsd meg és tedd kitartóvá őket a kutatásban, hogy munkájuk eredményes legyen.

Annak nevében kérünk Téged, Atyánk, Aki egyedül áldozta fel magát a kereszten, győzött a halálon, most Veled él és uralkodik dicsőségben – de aki Szentlelke által velünk is itt van – a mi Urunk, Jézus Krisztus nevében kérünk, hallgass meg minket és könyörülj rajtunk. Ámen. Mi Atyánk...

Záró ének: 137,4 Jer, tárjunk ajtót lelkesen! A szívünk templommá legyen, És hintsük benne szét a hit Szép, élő palmaágait! És Jézus hozzánk is belép, Megosztja velünk életét. Légy áldva szüntelen, Kegyelmes Istenem!

Irodalom: SCHWANK, Benedikt 2001. *János*. Agapé Kiadó, Szeged.

The New Interpreter's Bible Commentary CD-ROM Edition, Abingdon Press, Nashville, TN.